

УДК 327(477:450)(045)

ВІДНОСИНИ З ІТАЛІЙСЬКОЮ РЕСПУБЛІКОЮ В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ

Вікторія Лисак

*Маріупольський державний університет,
кафедра міжнародних відносин та зовнішньої політики,
пр. Будівельників, 129, 87500, м. Маріуполь, Донецька область, Україна
e-mail:kafmvzp@ukr.net*

Розглянуто українсько-італійські відносини у контексті євроінтеграції України. Проаналізовано основні напрями відносин України й Італійської Республіки, зокрема в політичній, торговельно-економічній та культурно-гуманітарній сферах.

Ключові слова: євроінтеграція, торговельно-економічні відносини, політичні відносини, відносини в культурно-гуманітарній сфері, зовнішня політика.

З урахуванням суттєвих геополітичних змін, глобальною фінансово-економічною кризою початку ХХІ ст., перед кожною країною постає завдання провадження виваженої та правильної внутрішньої і зовнішньої політики. Це сприяє захисту національних інтересів держави, її національної безпеки.

З проголошенням незалежності Україна як суверенна демократична держава розпочала творення власної зовнішньої політики. Стратегічними цілями й основними завданнями політики національної безпеки України сьогодні є формування прийнятних зовнішніх і внутрішніх умов для реалізації національних інтересів, ефективної системи гарантування національної безпеки і под. [13]. У зовнішньополітичній площині наша держава повинна здійснювати збалансовану політику з ключовими міжнародними партнерами України, а саме з Європейським Союзом та його державами-членами на засадах економічної інтеграції та політичної асоціації [13]. У цьому контексті однією з провідних країн світу в зовнішній політиці України є Італія.

Українсько-італійські відносини в історичному вимірі сягають глибокої давнини. За висловленням директора Італійського інституту культури в Україні професора Н. Ф. Баллоні під час візиту до м. Львова у 2012 р., відлік культурних зв'язків сягає 1200, коли представник Папи Римського прибув на територію нинішньої України [5]. Відносини Італії з Україною як суб'єктом міжнародного права розпочалися відразу після проголошення незалежності нашої держави, – 28 грудня 1991 року. Італія визнала незалежність України і вже з березня 1992 р. було відкрито посольство Італійської Республіки в Україні. Італійська Республіка як країна Середземноморського басейну має сприятливі умови для розвитку торгово-економічних відносин. Проте, останнім часом дещо змінилися внутрішньополітичні й економічні чинники, й Італія як одна з країн ЄС 2009 р. відчула вплив світової фінансово-економічної кризи [1]. Це позначилося на двосторонній співпраці між Україною та Італією.

Наша мета – дослідити відносини України й Італії в контексті євроінтеграції нашої держави, а також проаналізувати сучасний стан політичного, торгово-економічного, культурно-гуманітарного співробітництва.

Українсько-італійські відносини загалом привернули увагу науковців. Серед авторів, котрі розглядали це питання, – Є. А. Перепелиця, М. В. Нелін, Л. Ф. Істратій, Л. Чекаленко та ін. [2; 7; 8; 18]. Проблема українсько-італійських відносин зацікавила істориків і політологів. Так, у 2007 р. Є. Перепелиця захистив дисертацію із всесвітньої історії, проаналізувавши відносини наших країн у 1991 – 2006 р. [8]. Вагоме значення має дисертація М. Неліна, яка розкриває зовнішню політику урядів С. Берлусконі у 2001 – 2011 р. [7]. Попри важливе значення згаданих праць, назріла нагальна потреба комплексно дослідити сучасний стан відносин між Україною й Італією у контексті європейської інтеграції нашої держави.

Зазначимо, що українсько-італійські відносини мають різноаспектний характер. Наголосимо передусім на політичних взаєминах. Нині договірно-правова база налічує 31 документ, з котрих одна угода не набула чинності [10]. Політична співпраця України й Італії впродовж останніх років відбувалася на рівні Міністрів закордонних справ, а також заступників керівників зовнішньополітичних відомств двох держав. Свого часу створені Спільні міждержавні комісії, насамперед Українсько-Італійська рада з економічного, промислового та фінансового співробітництва. Її сьоме засідання проходило у Римі 19 червня 2009 р. Спільна українсько-італійська комісія з військово-технічного співробітництва створена на підставі договору 2007 р. про військово-технічне співробітництво, засідала 5 травня 2011 р. У березні 2013 р. зустрічі Першого заступника Міністра Закордонних справ України Р. Демченка та Посла Італійської Республіки в Україні Ф. Романо обговорено актуальні питання двосторонніх відносин, у тому числі перспективи двостороннього політичного діалогу після формування урядової коаліції Італії [9]. Упродовж квітня 2014 р. – січня 2015 р. відбулося близько десяти зустрічей на рівні президентів наших країн, прем'єр-міністрів та міністрів закордонних справ. Міністр закордонних справ Італійської Республіки Ф. Могеріні 7–8 липня 2014 р. відвідала Україну [10].

Італія в історії незалежної України неодноразово надавала підтримку нашій державі. Це і фінансова допомога країнами «Великої сімки», і реструктуризація українського боргу, і надання підтримки Україні найвпливовішими міжнародними структурами та організаціями ЄС, ЄБРР, МВФ, Всесвітній банк. Італійська Республіка сприяє співробітництву нашої країни з Європейським Союзом [2].

Дипломатичні представництва України в Італійській Республіці відкриті у Римі, Неаполі, Мілані. Почесні консульства України діють в містах Барі, Реджио Калабрія, Флоренція, Генуя, Падуя.

Важливе значення мають торгівельно-економічні зв'язки України й Італії. За певний період відбулися суттєві зміни і в товарообігу, експорті, імпорті, загальній сумі інвестицій Італійської Республіки в Україні, й у товарних позиціях. За даними Держстату України, товарообіг між двома країнами у 2014 р. зменшився на 10.52 % порівняно з 2013 р. [16]. Найбільший показник товарообігу характерний для 2008 р. Він становив 5343.8 млн дол. США. У 2009 р. товарообіг скоротився понад удвічі, але вже у наступний період 2009–2011 рр. простежуємо поступове його збільшення, враховуючи 2011 р. (5045.3 млн дол. США). З 2012 р. знову поступово зменшується товарообіг. У 2014 р. він дорівнював 3976.85 млн дол. США. У 2011 р. порівняно з 2010 р. товарообіг зріс на 32 %, причому експорт – на 24 %, а імпорт – на 45 %. У 2012 р. (за дев'ять місяців) товарообіг знизився на 11.4 %, переважно внаслідок експорту товарів (зменшився на 28.8 %), імпорт збільшився на 18 % [12].

Певна динаміка характерна і для експорту. У 2014 р. експорт на 5.7 % зріс порівняно з 2013 р. При чому протягом 2008 – 2014 р. найвищий його показник був у 2011 році і становив 3039.5 млн дол. США. Імпорт у 2014 р. зменшився на 26.9 % порівняно з попереднім роком і дорівнював 1508,56 млн дол. Найвищий показник імпорту властивий для 2008 р. (2432.1 млн дол. США). В січні 2015 р. експорт з України в Італію порівняно з відповідним періодом 2014 р. зменшився на 2 %, а імпорт з Італійської Республіки скоротився на 46 % [16].

Загальноторгівельний обіг товарами між двома державами в останніх роки підтвердив певне зменшення. У структурі українського імпорту з Італії було механічне обладнання, машини, електричне устаткування, меблі, продукція легкої промисловості та взуття, енергетичні матеріали, вироби з чорних металів, полімерні матеріали та пластмаси. Ця продукція у загальних обсягах імпорту 2012 р. становила 64 % [15]. Український експорт до Італії представлений чорними металами (залізо, чавун, сталь), насінням і плодами олійних рослин, технічними або лікарськими рослинами, соломою та кормами, добривами, мінеральним паливом, нафтою та продуктами її перегонки. В українському експорті до Італії – зернові культури, жири й олії тваринного або рослинного походження, продукти їхнього розщеплення, готові харчові жири, віск тваринного або рослинного походження [14].

Однак, у структурі експорту й імпорту за останній період відбулися суттєві зміни. Так, зменшився український експорт металів до Італії. Утім експорт з України до Італійської Республіки чорних металів продовжує посідати провідне місце в структурі українського експорту. В 2014 р. (січень) він становив 55.6 % у загальній структурі експорту і збільшився порівняно з відповідним періодом 2013 р. на 6 %. Однак на період січня 2015 р. у структурі українського експорту чорні метали вже дорівнюють 53.3 %. Утім Італія залишається на провідних позиціях у світі серед країн-експортерів чорних металів з України [4]. Другій позиції належать зернові культури. У січні 2015 р. експорт зернових в Італію становив 18,7 % у загальному експорті України в ІР. Порівняно з попереднім періодом, ця стаття експорту на 6,9 % у загальній структурі експорту. Третю позицію в експорті посідають жири й олія тваринного походження (7,7 % в січні 2015 р.). Ця стаття в загальному обсязі експорту України в Італію збільшилася більше ніж у 3 рази порівняно з попереднім періодом 2014 р. Наступна позиція в експорті України до Італії належить добривам і дорівнювала в січні 2015 р. 4.4 %. Порівняно з попереднім періодом відбулося збільшення у 2 рази. У структурі українського експорту до Італійської Республіки, як і в попередні періоди, власне значення мають насіння та плоди олійних рослин, сіль, сірка, земля і каміння, вироби з чорних металів, деревина й вироби з неї [4].

За загального скорочення італійського імпорту в Україну провідне місце в ньому продовжують посідати ядерні реактори, котли, машини. У січні 2015 р. ця продукція дорівнювала 17.1 % у структурі імпорту і зменшилася більше ніж на 20 % до відповідного періоду 2014 р. Друге місце в імпорті належить їстівним плодам та горіхам (7,1 % у загальному обсязі імпорту в січні 2015 р.), третє – пластмасі та полімерним матеріалам (6,8 % у загальному обсязі імпорту в січні 2015 р.) Імпортуються також електричні машини та фармацевтична продукція (6 % у загальному обсязі імпорту в січні 2015 р.). Так само відчутним є в італійському імпорті алкогольні і безалкогольні напої, папір і картон, шкури, взуття, вироби з чорних металів, засоби наземного транспорту, крім залізничного. Майже в 2 рази збільшився імпорт тютюну і його промислових замінників [4].

Показники товарообігу послугами між Україною й Італією у 2014 р. порівняно з 2008 р. скоротилися на 14.4 %. Відповідно до 2013 р. скорочення дорівнювало 8.2 %. Експорт послуг зменшився на 2.2 %, а імпорт на 22.9 %. Основними статтями експорту послуг у 2014 р. до Італії були послуги у сфері комунікацій та інформаційні послуги. У загальній структурі експорту послуг вони становили 42.5 %. Далі вирізнялися транспортні послуги – 25 %, послуги з переробки матеріальних ресурсів – 17,3 % і ділові послуги – 9.6 % [16]. Провідні позиції імпорту послуг з Італії до України належали діловим послугам (22.2 %), пов'язаним із мандрівками (18.7 %), транспортним (17.6 %), послугам в сфері комунікацій та інформаційним послугам (11.2 %), послугам з будівництва (5.8 %) у загальній структурі імпорту послуг з ІР.

У 2012 р. Італія стала сьомою з десяти країн світу, в торгівлі з якими наша країна мала найбільший зовнішньоторгівельний обіг. Ця позиція зберігалася у 2014 р. Серед країн Європи Італія посідає третє місце товарообігу з Україною, поступаючись Німеччині й Польщі [16]. За обсягами інвестицій серед 123 країн-інвесторів Італійській Республіці належить 10 місце. Упродовж 2007 – 2013 рр. постійно зростала сума італійських інвестицій в економіку України. У 2009 р. вони дорівнювали 914 млн дол. США, а у 2013 р. – 1267.8 млн дол. У 2014 р. прямі інвестиції з ІР в економіку України становили 999.1 млн дол. США [16].

Серед основних італійських інвесторів в українську економіку – компанії «*Duferco*» (модернізація Алчевського металургійного комбінату спільно з корпорацією «ІСД»), «*Danieli*» (реконструкція ПАТ "МК «АЗОВСТАЛЬ»); будівництво металургійного електросталеплавильного заводу «Дніпросталь»), «*Antonio Merloni*» (відкриття у м. Івано-Франківськ лінії з виробництва побутової електротехніки), банківські групи «*UniCredit*» («Укрсоцбанк») та «*Intesa Sanpaolo*» («Правексбанк»).

Загалом Україна й Італійська Республіка планують поглиблювати торгівлю, зокрема сільськогосподарською продукцією, у тому числі зерновими й олійними. Перспективним також визнано обмін технологіями в галузі виробництва хлібобулочних виробів. Про це йшлося під час зустрічі Міністра аграрної політики України зі заступником Міністра продовольства і сільського господарства Італії 6 жовтня 2014 р.

Суттєве значення має співпраця України й Італії з енергетичних питань. Пошук і використання альтернативних джерел енергоресурсів для України – актуальне завдання. Про це наголошується у документах незалежної нашої держави. В рамках цього завдання 27–31 січня 2015 р. Італійську Республіку відвідала місія українських урядовців та експертів з енергетичних питань у складі голови Державного агентства з енергоефективності та енергозбереження України (С. Савчук), першого заступника голови Комітету з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки Верховної Ради України (О. Домбровський), директора Державного підприємства «Енергоринок» (Ю. Гнатюк), заступника голови НАК «Нафтогаз України» (Ю. Колупайко), керівництва і експертів Національної комісії з регулювання енергетики та КП «КиївЕСКО». Українська делегація перебувала у містах Рим, Пізо, Торіно і працювала у рамках ініційованого 2014 р. українсько-італійського співробітництва в енергетичній сфері [11].

Проведені робочі зустрічі у Римі з представниками Міністерства економічного розвитку (MISE), Агентства сприяння зовнішній торгівлі (ICE), Державного підприємства управління енергетичними послугами Італії (GSE). Українська делегація мала змогу ознайомитися з роботою Державного підприємства управління енергетичними послугами Італії та окремими італійськими підприємствами енергетичної

галузі відвіданих міст. Вивчено досвід італійських державних установ і агенцій у питанні підвищення енергоефективності, енергозбереження промислового виробництва, житлового будівництва та комунального господарства. Українські представники досліджували надбання Італійської Республіки у застосуванні альтернативних джерел енергії та можливість використання у нашій державі провідних італійських технологій і розробок, зокрема виробництва електроенергії з енергії сонця, вітру, біомаси й геотермальних джерел. Увага приділена й організації ринку купівлі та продажу тієї енергії.

У процесі виконання зобов'язань перед партнерами з «G7» Італійська Республіка надає технічну допомогу в питанні впровадження енергоефективних та енергозберігаючих технологій, диверсифікації джерел енергоресурсів і шляхів транспортування енергії, у тому числі й у житлово-комунальному секторі. Здобутий досвід планується застосувати для реалізації в Україні спільних українсько-італійських ініціатив та проектів, а також залучити європейське фінансування, спрямоване на розвиток національної енергетичної системи, адаптації українського законодавства до європейських норм і впровадження сучасних технологій в енергетиці.

За результатами роботи української місії передбачається співпраця і взаємодія GSE-ДП «Енергоринок». Посольство України в Італійській Республіці опрацьовує залучення технічної допомоги італійських експертів у рамках європейської програми «ТАІЕХ», реалізації положень Закону України від 24 жовтня 2013 р. «Про засади функціонування ринку електричної енергії України».

Активно розвивається взаємодія комунальних підприємств України й Італійської асоціації з питань енергоефективності «ФЕДЕРЕСКО». Прикладом є співпраця КП «КиївЕСКО» з італійськими партнерами, запровадження пілотних проектів із підвищення енергоефективності будівель у комунальній власності Києва. Розглядається можливість поширення такої практики в інших регіонах України. До пріоритетним належить питання залучення в Україну італійських промислових технологій у сфері геотермальної енергетики та виробництва енергії з біомаси [11].

Важливий напрям розвитку українсько-італійських відносин – науково-технічна і культурно-гуманітарна сфера. Ці відносини регулює Угода про співробітництво в галузі освіти, культури і науки, підписана Кабінетом Міністрів України та Урядом Італійської Республіки 11 листопада 1997 р. (набула чинності 11 квітня 2000 р.). Першу трирічну Виконавчу програму співробітництва на 2003–2006 рр. підписано 30 грудня 2003 р. Сьогодні на опрацьованні сторін – низка проектів двосторонніх документів, зокрема Програма культурного співробітництва між Кабінетом Міністрів України та Урядом Італійської Республіки на 2014–2018 рр. [6].

Співпраця відбувається через установлення контактів між науково-дослідними центрами й інститутами, провідними науково-промисловими об'єднаннями, наприклад, партнерство і науковий обмін між дослідними та університетськими закладами [6]. Скажімо, Маріупольський державний університет підписав з Італійською Республікою Декларацію Середземноморських університетів м. Енна про співробітництво в галузі науки, освіти та культури. Практичним результатом є створення мережі університетів для мобільності студентів і спільного середземноморського наукового й освітянського простору [17]. Впродовж останніх років підписано декілька дуже важливих угод між Маріупольським державним університетом та провідними університетами Італії, що загалом сприяє подальшому розвитку двосторонніх відносин з Італією стосовно співпраці України з країнами Середземноморського басейну. Нині МДУ – один з

провідних вищих навчальних закладів України зі співпраці з Італійською Республікою, реалізуючи угоди з Університетом Калабрії, Університетом для іноземців м. Перуджі, Університетом «Коре» м. Енна, Римським університетом «Тор Вергата», Спілкою «Данте Аліг'єрі» та ін. [17].

В Україні діють італійські центри, серед яких – Італійський інститут культури, Центр італійської мови і культури Львівського національного університету імені Івана Франка, Італійський культурний центр (ІКЦ) на базі Маріупольського державного університету.

Так, ІКЦ та представництва міжнародної спілки «Данте Аліг'єрі», котрі діють на базі МДУ, залишаються вивчення італійської мови й популяризація італійської культури. На його основі складають іспити з італійської мови з видачею сертифікатів міжнародного зразка. У 2014 р. створені інформаційні сторінки ІКЦ у соціальних мережах з метою поширення й популяризації італійської мови, літератури та культури, які щоденно оновлюються. За участі ІКЦ кращі студенти та викладачі отримали стипендії Міністерства закордонних справ Італії на навчання в університетах Італії 2015 р. Також тут демонструється показ художніх фільмів мовою оригіналу та надається можливість перегляду італійського телебачення для всіх бажаючих. Італійський культурний центр МДУ входить до складу комітету *Premio Strega* – однієї з найпрестижніших італійських премій у галузі літератури.

Вагомим напрямом співпраці між Україною й Італією у гуманітарній сфері стала організація прийняття на реабілітацію і лікування учасників подій на Майдані та постраждалих на Сході України, організація відправлення гуманітарної допомоги в Україну та сприяння консолідації волонтерського руху [6]. Втім, потрібно акцентувати на необхідності розв'язання окремих питань – лібералізації та скасування візового режиму з країнами ЄС, у тому числі з Італійською Республікою. Під час зустрічі Посла Італії в Україні з Міністром закордонних справ України 19 лютого 2013 р. особлива увага приділена питанню європейської інтеграції України, зокрема у контексті підписання угоди про асоціацію, а також лібералізації візового режиму для українців [3]. Сьогодні Україна намагається виконати всі необхідні умови, котрі дадуть змогу скасувати візовий режим для громадян країни у країні ЄС.

Отже, відносини України з Італійською Республікою розпочато від проголошення незалежності нашої держави, хоча їхня актуалізація дотепер є невичерпною, враховуючи остаточне затвердження європейської інтеграції як пріоритетного напрямку зовнішньополітичного курсу України. Співпраця закріплена в нормативно-правових документах і відбувається у різних сферах. Поступова динаміка торгівельно-економічних та культурно-гуманітарних зв'язків засвідчує спрямованість наших держав на подальший діалог і практичне втілення результатів діяльності в економіку й освіту.

Торгівельно-економічні відносини двох держав мають стабільний характер з певною динамікою. По-перше, останніми роками, за збереження тісного співробітництва, дещо знизився товарообіг між країнами та обсяги італійських інвестицій. Причому, український експорт до Італії демонструє у 2014 р. збільшення, а імпорт до України – зменшення. По-друге, відбувається посилення позиції зернових та олійних культур у загальному експорті України до Італійської Республіки. По-третє, зменшився товарообіг, імпорт і експорт послуг між двома країнами. Вочевидь, що зменшення товарообігу й інвестицій пов'язане з сучасною ситуацією на Сході України. Стабільно розвиваються зв'язки у сфері культури та освіти. Це підтверджує діяльність культурних центрів, котрі

функціонують на базі вищих навчальних закладів. Отже, можна вважати двосторонні відносини наших держав як стабільно партнерські, що дає змогу констатувати їхню особливу роль у подальшому розвитку співробітництва України з країнами Середземномор'я та країнами-членами Європейського Союзу.

Список використаної літератури

1. Досвід країн світу щодо подолання наслідків світової фінансової кризи [Електронний ресурс]. — Режим доступу: www.me.gov.ua/file/link/146035/file/krisis_p.doc
2. *Ісрамій Л. Ф.* Українсько-італійські відносини (1990 рр. – поч. XXI ст.) та їх роль в становленні незалежної держави [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://www.rusnauka.com/14_ENXXI_2009/Politologia/45831.doc.htm
3. Італія хоче спростити українцям візовий режим [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.volynpost.com/news/11508-italiia-hoche-sprostyty-ukrainciam-vizovuj-rezhym>
4. Країни за товарною структурою зовнішньої торгівлі на 2 зн. УКТЗЕД [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
5. Культурний аспект українсько-італійської співпраці у Львівському університеті [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://kameniar.lnu.edu.ua/?p=3296>
6. Науково-технічне співробітництво між Україною та Італією [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://italy.mfa.gov.ua/ua/ukraine-it/science>
7. *Нелін М. В.* Зовнішня політика урядів С. Берлусконі (2001–2011 рр.) : дис. на здобуття ступеня канд. політ. наук: 23.00.04 / М. В. Нелін. — Миколаїв: [б. в.], 2014. — 231 арк.
8. *Перепелиця Є. А.* Українсько-італійське міждержавне співробітництво в контексті європейської інтеграції (1991–2006 рр.) : дис. на здобуття ступеня канд. іст. наук: 07.00.02 / Є. А. Перепелиця. — К.: [б. в.], 2007. — 225 с.
9. Перший заступник Міністра Руслан Демченко прийняв Посла Італійської Республіки в Україні Фабріціо Романо [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://mfa.gov.ua/ua/press-center/news/10813-pershij-zastupnik-ministra-ruslan-demchenko-prijnyav-posla-italijsykoji-respubliki-v-ukrajini-fabricio-romano>
10. Політичні відносини між Україною та Італією [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://italy.mfa.gov.ua/ua/ukraine-it/diplomacy>
11. Співпраця у сфері енергетики [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://italy.mfa.gov.ua/ua/ukraine-it/trade/Collaborazione+in+sfera+energetica>
12. Стан двосторонніх торговельно-економічних відносин між Україною та Італією [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://www.ukrexport.gov.ua/ukr/torg_econ_vidn/ita/6950.html
13. Стратегія національної безпеки України «Україна у світі, що змінюється» [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.president.gov.ua/documents/14823.html?PrintVersion>
14. Структура українського експорту в Італію [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://www.ukrexport.gov.ua/ukr/tovaroobig_za_stat/ita/6947.html
15. Структура українського імпорту з Італії [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://www.ukrexport.gov.ua/ukr/tovaroobig_za_stat/ita/6946.html

16. Торговельно-економічне співробітництво між Україною та Італією [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://italy.mfa.gov.ua/ua/ukraine-it/trade>
17. Угоди про співпрацю МДУ з іноземними партнерами [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://mdu.in.ua/index/ugody/0-13>
18. Чекаленко Л. Д. Зовнішня політика України: Підручник / Л. Д. Чекаленко. — К.: Либідь, 2006. — 712 с.

Стаття надійшла до редколегії 11.06.2015

Прийнята до друку 01.07.2015

RELATIONS WITH THE ITALIAN REPUBLIC IN CONTEXT OF EUROINTEGRATION OF UKRAINE

Victoria Lysak

*Mariupol State University,
Department of International Relations and Foreign Policy,
Budivelnikiv Ave., 129, 87500, Mariupol, Donetsk region, Ukraine
e-mail: kafmvzp@ukr.net*

There were reviewed Ukrainian-Italian relations in the context of Eurointegration of Ukraine. There were analyzed the main directions of relations between Ukraine and the Republic of Italy, in particular in political, trade and economic, cultural and humanitarian spheres.

Keywords: Eurointegration, trade and economic relations, political relations, relations in the cultural and humanitarian spheres, foreign policy.

ОТНОШЕНИЯ С ИТАЛЬЯНСКОЙ РЕСПУБЛИКОЙ В КОНТЕКСТЕ ЕВРОИНТЕГРАЦИИ УКРАИНЫ

Виктория Лысак

*Мариупольский государственный университет,
кафедра международных отношений и внешней политики,
пр. Строителей, 129, 87500, г. Мариуполь, Донецкая область, Украина
e-mail: kafmvzp@ukr.net*

Рассматриваются украинско-итальянские отношения в контексте европейской интеграции Украины. Анализируются основные направления отношений Украины и Италии, в частности в политической, торгово-экономической и культурно-гуманитарной сферах.

Ключевые слова: евроинтеграция, торгово-экономические отношения, политические отношения, отношения в культурно-гуманитарной сфере, внешняя политика.